

अनुसूची (२)

(दफा ४ तथा अनुसूची- १ को भाग- २ संग सम्बन्धित)

बढैयाताल गाँउपालिका

बढैयाताल गाँउपालिकाको राजपत्र

खण्ड: ख संख्या: ६

राजपत्रमा प्रकासित मिति: २०८१।२।०२

भाग-२

बढैयाताल गाँउपालिका

२०८१ सालको कार्यविधि नं ३

बढैयाताल गाँउपालिकाको नगर प्रहरी सेवा सञ्चालन सम्बन्धी कार्यविधि, २०८१

कार्यपालिकाबाट स्वीकृत मिति: २०८१।०१।२७

अध्यक्षबाट प्रमाणित मिति २०८१।०१।२७

प्रस्तावना

बढैयाताल गाँउपालिका मार्फत प्रवाह गरिने सेवाहरूलाई व्यवस्थित गर्दै बढैयाताल गाँउपालिकाको गाँउसभा, गाँउकार्यपालिका तथा अर्न्तगतका शाखाहरूको नीति कार्यक्रम तथा विभिन्न आदेशहरूको परिपालन गर्न गराउन तथा विपद् व्यवस्थापनमा गाँउपालिकाको तर्फबाट छिटो छरितो ढंगबाट उपस्थिती जनाउनका लागि नगर प्रहरी बल गठन गरि सञ्चालन परिचालन गर्न बाञ्छिनिय भएकाले, स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ८३ को उपदफा (७) तथा स्थानीय तहमा सेवा प्रवाह सम्बन्धि व्यवस्थाको दफा १५(४) एवं यस गाँउपालिकाको प्रशासकीय कार्यविधि (नियमित गर्ने) ऐन २०७४ को दफा ४ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरि

बढैयाताल गाउँ कार्यपालिकाले यो “बढैयाताल गाउँपालिकाको नगर प्रहरी सेवा सञ्चालन सम्बन्धी कार्यविधि, २०८१” स्वीकृत गरी लागु गरेको छ ।

परिच्छेद १

प्रारम्भिक

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ

क) यो कार्यविधिको नाम “बढैयाताल गाउँपालिकाको नगर प्रहरी सेवा सञ्चालन सम्बन्धी कार्यविधि, २०८१ ” रहेको छ ।

ख) यो कार्यविधि गाउँ कार्यपालिका को बैठकबाट स्वीकृत भएको मितिदेखि लागु हुनेछ ।

२. परिभाषा: विषय र प्रसंगले अर्को अर्थ नलागेमा यस कार्यविधिमा

क) “ऐन” भन्नाले स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ लाई सम्झनुपर्दछ ।

ख) “गाउँपालिका ” भन्नाले बढैयाताल गाउँपालिकालाई सम्झनुपर्दछ ।

ग) “कार्यालय” भन्नाले बढैयाताल गाउँपालिकाको प्रशासनिक केन्द्र रहेको कार्यालयलाई सम्झनु पर्दछ ।

घ) “प्रमुख” भन्नाले बढैयाताल गाउँपालिकाको अध्यक्षलाई सम्झनु पर्दछ ।

ङ) “प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत” भन्नाले बढैयाताल गाउँपालिकाको प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतलाई सम्झनु पर्दछ ।

च) “पदपूर्ति समिति” भन्नाले बढैयाताल गाउँपालिकाको “करार कर्मचारी व्यवस्थापन गर्ने सम्बन्धी कार्यविधि, २०७५” को दफा ४ बमोजिम गठन हुने समितिलाई सम्झनु पर्दछ ।

छ) “नगर प्रहरी” भन्नाले बढैयाताल गाउँपालिका बाट नियुक्त प्रहरी कर्मचारीलाई सम्झनु पर्दछ ।

ज) “आर्थिक वर्ष” भन्नाले प्रत्येक वर्षको श्रावण १ गतेदेखि शुरु भई आषाढ मसान्तमा समाप्त हुने अवधिलाई सम्झनुपर्दछ ।

झ) “गाउँ कार्यपालिका ” भन्नाले नेपालको संविधानको धारा २१६ को उपधारा (१), (२), (३) र (४) बमोजिम गठन भएको बढैयाताल गाउँपालिकाको कार्यपालिकालाई सम्झनुपर्दछ ।

ज) “तोकिए बमोजिम” भन्नाले गाउँ कार्यपालिका वा गाउँ सभाले समय समयमा निर्णय गरी तोकेको व्यवस्था सम्झनुपर्छ ।

ट) “जवान” भन्नाले नगर प्रहरी सेवाको प्रहरी जवान सम्झनुपर्छ ।

ठ) “नगर प्रहरी हवलदार” भन्नाले नगर प्रहरी सेवा हवलदार पदलाई सम्झनुपर्छ ।

ड) “नगर प्रहरी सहायक निरीक्षक” भन्नाले नगर प्रहरी सेवाको प्रमुख पदलाई सम्झनुपर्छ ।

परिच्छेद २

नगर प्रहरी सेवा इकाइको गठन, पदपूर्ति, योग्यता, सेवा सुविधा र कार्य विवरण सम्बन्धी

३. नगर प्रहरी सेवा इकाइको गठन ः (१) गाउँपालिकामा एक नगर प्रहरी सेवा इकाई रहनेछ

जसमा देहाय बमोजिमका पदहरू सिर्जना गरी सेवा करारबाट पदपूर्ति गरिनेछ ।

क) नगर प्रहरी सहायक निरीक्षक — १ (जना)

ख) नगर प्रहरी हवलदार — २ (जना)

ग) प्रहरी जवान — ८ (जना)

२) उपदफा (१) बमोजिमका पदहरूमा पदपूर्ति गर्न पदपूर्ति समितिले खुल्ला प्रतियोगिताद्वारा उम्मेदवार छनौट गरी नियुक्तिका लागि प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत समक्ष सिफारिस गर्नेछ ।

३) पदपूर्ति समितिले आफ्नो कार्य सम्पादनको क्रममा आवश्यकता अनुसार सम्बन्धित विषयको विज्ञलाई आमन्त्रण गर्न सक्नेछ ।

४) पदपूर्ति समितिबाट नियुक्तिका लागि सिफारिस भएका उम्मेदवारहरूलाई प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतले नगर प्रहरी इकाई अन्तरगतको पदमा नियुक्ति दिनेछ ।

५) सेवा विस्तारको आधारमा गाउँपालिका ले नगर प्रहरी सेवा इकाइमा रहने गरी नगर प्रहरीको थप दरबन्दी सृजना गर्न सक्नेछ ।

६) नगर प्रहरी सेवा ईकाईमा एक पटकका लागि सभाले स्वीकृत गरे बमोजिम बारुणयन्त्रमा खटिने चालक तथा फायर फाईटरहरूलाई सेवा परिवर्तनका लागि अवसर दिईनेछ । उक्त पदहरू स्वतः नगर प्रहरी जवान सरह कायम हुनेछ ।

४. नगर प्रहरी पदको लागि आवश्यक योग्यता:

(१) नगर प्रहरी सेवा इकाइमा रहने पदहरूका लागि आवश्यक योग्यता देहाय बमोजिम हुनेछ

क) नेपाली नागरिक,

ख) छनौट परीक्षा शुरू हुने दिनसम्ममा १८ वर्ष उमेर पुरा भई ४० वर्ष ननाघेको तर नगर प्रहरी सहायक निरीक्षकको हकमा ५० वर्ष ननाघेको

ग) नैतिक पतन देखिनेफौजदारी अभियोगमा सजाय नपाएको,

घ) कुनै पनि राजनीतिक दलको सदस्य नरहेको,

ङ) सहायक निरीक्षक पदको लागि प्रवीणता प्रमाणपत्र तह वा सो सरह, प्रहरी हवलदारका लागि १० कक्षा तथा हवलदार /जवान पदको लागि कक्षा ८ (आठ) उत्तीर्ण गरेको ।

च) पदपूर्ति समितिले निर्धारण गरे बमोजिमको शारिरिक तन्दुरुस्ती भएको,

२) उम्मेदवार छनौट गरिदा नेपाल प्रहरी वा नेपाली सेनाबाट सेवा निवृत्त भएका उम्मेदवार तथा सुरक्षा सम्बन्धी सिप भएकालाई विशेष ग्राह्यता दिइनेछ ।

३) साविक बारुणयन्त्रका कर्मचारी तथा सुक्षा गार्डलाई प्रक्रिया पुरा गरी नगर प्रहरीमा रूपान्तरण गरिनेछ ।

५. पदपूर्ति समितिको काम, कर्तव्य तथा अधिकार :

(१) पदपूर्ति समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछ ।

क) खुल्ला प्रतियोगिताको माध्यमबाट नगर प्रहरी अन्तरगतका पदहरूको छनौट परीक्षाको पाठ्यक्रम निर्धारण गर्ने,

ख) छनौट परीक्षाको कार्यतालिका बनाउने,

ग) परीक्षाको किसिम तोक्ने,

घ) पदपूर्तिका लागि विज्ञापन प्रकाशन गर्ने,

ड) प्रकाशित विज्ञापन अनुसार दरखास्त दिने उम्मेदवारहरूको छनौट परीक्षा सञ्चालन गर्ने,
च) उम्मेदवारहरूले दिइएको परीक्षा र अन्तवार्तामा प्राप्त गरेको अंकको आधारमा योग्यताक्रम सूची तयार गरी नियुक्तिका लागि प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत समक्ष सिफारिस गर्ने ।

छ) कुल रिक्त पदको बढीमा १५ प्रतिशतसम्म योग्यताक्रमानुसार वैकल्पिक उम्मेदवारको सूची तयार गरी प्रकाशन गर्ने,

२) नियुक्तिका लागि सिफारिस भएको मितिले सात दिनभित्र प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतले नियुक्ति दिनु पर्नेछ

३) नियुक्तिका लागि सिफारिस भएको कुनै उम्मेदवार सिफारिस भएको मितिले सात दिनभित्र नियुक्ति बुझ्न नआएमा सो पदको लागि मुख्य वैकल्पिक सूचीमा रहेको उम्मेदवारलाई नियुक्ति दिइनेछ ।

४) पदपूर्ति समितिले नगर प्रहरी सेवा इकाई अन्तरगतका पदहरूको छनौट परीक्षा सञ्चालन गर्दा प्रचलित कानूनको बमोजिम कार्यविधि बनाई कार्यान्वयन गर्न सक्नेछ ।

५) पदपूर्ति समितिका पदाधिकारीहरूले पदपूर्ति सम्बन्धि कार्य सम्पादन गर्दा प्रचलित नियमानुसारको बैठक भत्ता तथा अन्य सुविधा पाउनेछन ।

६. नगर प्रहरी कर्मचारीहरूको सुविधा: नगर प्रहरी सेवा इकाई अन्तरगतका कर्मचारीले अनुसूची-१ मा उल्लेख भए बमोजिमको सुविधा पाउनेछन ।

७. कार्यबिवरण: नगर प्रहरी कर्मचारीहरूको कार्यबिवरण अनुसूची-२ मा उल्लेख भए बमोजिम हुनेछ

८. दरखास्त शुल्क: नगर प्रहरी कर्मचारीहरूको दरखास्त शुल्क अनुसूची ३ मा उल्लेख भए बमोजिम हुनेछ ।

परिच्छेद ३

नगर प्रहरी सेवा इकाईको काम कर्तव्य र अधिकार

९. नगर प्रहरी कर्मचारीका काम, कर्तव्य र अधिकार ः

- (१) सार्वजनिक आवागमनमा बाधा पुऱ्याई बाटोमा राखिएका, सार्वजनिक स्थान ओगटेर राखिएका निर्माण सामाग्री र पसल व्यवसायबाट भएका अवरोध हटाउन लगाउने हटाउन नमानेमा आफै हटाई हटाउँदा लागेको खर्च सम्बन्धित व्यक्तिबाट असूल उपर गर्न गाउँपालिकामा पेश गर्ने,
- २) स्थानीय बजार तथा पार्किङ्ग स्थलको रेखदेख र व्यवस्थापन गर्ने,
- ३) नगर क्षेत्रभित्र दैनिक रुपमा सिर्जना हुने फोहरमैला निर्धारित प्रकृया बमोजिम निर्धारित समय र स्थानमा राख्न लगाउने,
- ४) सार्वजनिक जग्गा बाटोमठ, मन्दिर, ढल, नाला, चोक, पोखरी मिचि कसैले घर कम्पाउण्ड टहरा वा त्यस्त अन्य निर्माण कार्य गरेको, अनधिकृत रूपले उपभोग गरेको र गाउँपालिकाबाट निर्माण इजाजत नलिई भवन लगायतको संरचना निर्माण गरेको देखिएमा सोको प्रतिवेदन गाउँ पालिका अध्यक्ष समक्ष पेश गर्ने,
- ५) छाडा पशुनियन्त्रणमा लिई सभाले तोके बमोजिमको जरिवाना लिई पशु धनीलाई जिम्मा दिने । जरिवाना तिर्न इन्कार गरेमा नियन्त्रणमा लिइएको पशु लिलाम प्रक्रियामा लैजाने,
- ६) स्वास्थ्यका लागि हानिकारक, सडेगलेका र उपभोग्य म्याद समाप्त भएका खाद्य पदार्थ बिक्री वितरणमा रोक लगाउने र त्यसरी रोक लगाउँदा पनि बिक्री गरेको पाइएमा त्यस्ता सामानहरूको बिवरण तत्काल तयार गरी गाउँपालिकामा प्रतिवेदन पेश गर्ने,
- ७) रोगी वा कानूनले निषेध गरेका पशुपंक्षी, जीवजन्तुहरू काटमार गर्न नदिने र त्यस्ता पशुपंक्षी जीवजन्तुका मासुबिक्री वितरणमा रोक लगाउने र अटेर गरेमा त्यस्ता मासु जफत गरी सुरक्षित रुपमा नष्ट गर्ने,
- ८) छाडा कुकुर नियन्त्रण गर्ने र मरेका जीवजन्तु समयमै गाडन लगाउने ।
- ९) खतरा उत्पन्न हुने किसिमका रुख, जोखिमपूर्ण घर पर्खाल, टेलिफोन तथा बिजुलीको तार, पोलको लगत तयार गरी अध्यक्ष समक्ष पेश गर्ने,
- १०) पालिकाका मुख्य बजारस्थित वडा समिति, टोल विकास संस्था, आमा समूह तथा सामुदायिक प्रहरीसँगको सहकार्यमा सरसफाई अभियान सञ्चालन गरी गाउँपालिकाले तोकेको सरसफाई सम्बन्धी मापदण्डको कार्यान्वयन गर्ने,

- ११) न्यायिक समितिले गरेका मिलापत्र तथा निर्णयको कार्यान्वयन गर्न सहयोग गर्ने,
- १२) सार्वजनिक, ऐलानी र पर्ती जग्गा, सार्वजनिक भवन, सम्पदा तथा भौतिक पूर्वाधारको संरक्षण र सुरक्षा गर्ने ः गराउने,
- १३) गाउँ कार्यपालिका र गाउँ सभाबाट पारित ऐन, कार्यविधि, नीति तथा निर्णय कार्यान्वयन गर्ने ः गराउने,
- १४) पालिका अध्यक्षको सुरक्षाको व्यवस्था मिलाउने ,
- १५) गाउँपालिकाको चल, अचल सम्पत्ति (भवन, जग्गा, पार्क, मेशिन, उपकरण आदि) को सुरक्षा गर्ने ।
- १६) ईजाजत विना पेशा, व्यवसाय गरेको फेला परेमा सोको प्रतिवेदन तयार गरी गाउँपालिका मा पेश गर्ने,
- १७) बजार क्षेत्रमा भित्ते लेखन, पोल व्यानर, क्रस व्यानर र विज्ञापन नीतिले निषेध गरेको विज्ञापन प्रचारप्रसार सामाग्री तथा पोष्टर टाँस्ने कार्यमा पूर्णतया प्रतिवन्ध लगाउने अटेर गर्नेलाई जरिवाना गर्न सिफारिस गर्ने,
- १८) विना ईजाजत व्यानर, होडिङ्ग बोर्ड, ग्लोबोर्ड, नियोनसाईन लगायतका अन्य विज्ञापन सामाग्री राखेको पाईएमा ईजाजत लिन लगाउने,
- १९) गाउँपालिकाबाट आयोजना हुने सभा,सम्मेलन,तालिम,अभ्यास कार्यक्रम आदि र स्थानीय स्तरमा हुने र सभा समारोह, परम्परा तथा जात्रा चाडपर्वमा सुरक्षा व्यवस्थापन गर्ने,
- २०) नापतौलका सामाग्रीको चेक जाँच गर्ने, पसल व्यवसायमा मूल्य सूचि राख्न लगाउन,
- २१) होटल, रेष्टुरेन्ट, गेष्ट हाउस, मसाज पार्लर जस्ता व्यवसायहरु स्वीकृत मापदण्ड बमोजिम सञ्चालन भए नभएको बिषयमा अनुगमन गर्ने र मापदण्ड अनुरूप सञ्चालन नभएको पाईएमा कारवाहीका लागि गाउँपालिकामा प्रतिवेदन पेश गर्ने,
- २२) अरुलाई बाधा पुग्ने गरी लाउड स्पिकर रेडियो वा ध्वनी उत्पादन गर्ने अन्य उपकरण प्रयोग गर्न नदिने,

२३) पालिकामा ध्वनी, धुवा, प्रकाश अथवा अन्य कुनै कारणले सार्वजनिक रूपमा बाधा पुग्ने गरी उद्योग धन्दा सञ्चालनमा रोक लगाउन,

२४) दमकल सेवालार्इ २४ सैं घण्टा चुस्त र दुरुस्त राख्ने कार्यमा सहयोग गरी आगलागी भएको अवस्थामा तुरुन्त दमकल सहित आगलागी स्थलमा गई आगलागी नियन्त्रण गर्न सहयोग गर्ने,

२५) विपद् वा महामारी फैलिएको स्थानमा खोजी, उद्धार तथा राहतका लागि तुरुन्त खटिएर जाने,

२६) अध्यक्ष र प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतबाट प्राप्त आदेश कार्यान्वयन गर्ने,

२७) गाउँ कार्यपालिकाले तोके बमोजिमका अन्य कार्यहरू गर्ने ।

परिच्छेद — ४

आचरण तथा विदा सम्बन्धी

१०. आचरण सम्बन्धी व्यवस्था: नगर प्रहरी सेवा इकाई अन्तरगतका प्रहरीले देहाय बमोजिमको आचरण पालना गर्नु पर्नेछ ।

क) दान उपहार लिन नहुने: सरकारी कामको सिलसिलामा गाउँपालिकाको स्वीकृति विना स्वदेशी वा विदेशी संघ संस्था, निकाय वा व्यक्ति कसैबाट पनि कुनै प्रकारको दान, बकस, पुरस्कार, कोसेली र उपहार स्वीकार गर्नु हुँदैन ।

ख) चन्दा लिन नहुने : नगर प्रहरी कर्मचारीले गाउँपालिकाको पूर्व स्वीकृति विना कुनै पनि कामको निमित्त कुनै पनि किसिमको चन्दा माग्नु, स्वीकार गर्न र अरु कुनै किसिमको आर्थिक सहायता लिनु हुँदैन ।

ग) सम्पत्तिको विवरण दिनुपर्ने: यो कार्यविधि बमोजिम नियुक्ति हुने प्रहरी कर्मचारीले नियुक्ति भएको मितिले ६० दिन भित्र र प्रत्येक आर्थिक वर्ष शुरु भएका े मितिले साठी दिनभित्र निर्धारित ढाँचा बमोजिमको सम्पत्ति विवरण भरी कार्यालयमा बुझाउनु पर्नेछ ।

घ) व्यापार व्यवसाय गर्न नहुने: कुनै पनि नगर प्रहरी कर्मचारीले गाउँपालिकाको स्वीकृती बेगर देहायका काम गर्नु हुँदैन :

१. कुनै व्यापार गर्न,

२. कुनै फर्मको हिस्सेदार वा सञ्चालक हुन र

३. आफ्नो नाममा दर्ता गरी व्यवसाय चलाउन ।

ड) कार्यालयसँग सम्बन्धित कुराहरु प्रकाश गर्न नहुने: नगर प्रहरी कर्मचारीले कार्यालयसँग सम्बन्धित आफुले बढैयाताल पाएका कुराहरु गाउँपालिकाको अनमति वेगर अरु कसलाई भन्न, पत्र पत्रिकालाई जानकारी दिन वा आफैले लेखेर प्रकाशन गर्नु हुँदैन । तर, साहित्यिक, कलात्मक, ऐतिहासिक अथवा वैज्ञानिक र व्यवसायिक विषयको लेख रचनाहरु प्रकाशन गर्दा गाउँपालिकाको पूर्व स्वीकृति लिनुपर्ने छैन ।

च) आलोचना गर्न नहुने: नगर प्रहरी कर्मचारीले गाउँपालिकाको नीति विरुद्ध हुने गरी वा पालिकाबासीको भावनामा खलल पुग्नेगरी भाषण, सम्वाद गर्नु हुँदैन ।

छ) निर्वाचनमा भाग लिन नहुने: नगर प्रहरी कर्मचारीले कुनैपनि राजनैतिक दलबाट उम्मेदवार भै निर्वाचनमा भाग लिन, कसैको निमित्त मत माग्ने वा अन्य कुनैप्रकारले प्रभाव पार्नुहुँदैन । तर कसैलाई मत दिएको वा दिने विचार गरेको कुरा प्रकट नगरी प्रचलित कानून बमोजिम आफ्नो मताधिकार गोप्य रूपमा प्रयोग गर्न बाधा पर्ने छैन ।

ज) राजनीतिमा भाग लिन नहुने: नगर प्रहरी कर्मचारीले कुनै राजनैतिक दल र सो सँग सम्बन्धित संस्थाको सदस्य बन्न, राजनीतिमा भाग लिन, राजनैतिक संस्थालाई सहायताको निमित्त चन्दा दिन अथवा कुनै राजनैतिक संस्था वा आन्दोलनलाई अन्य कुनै प्रकारले आफ्नो प्रभाव पार्ने गरी सहयोग गर्न हुँदैन ।

झ) समय पालन र नियमितता: नगर प्रहरी कर्मचारीले ठिक समय तथा नियमित रूपमा कार्यालयमा हाजिर हुनुपर्दछ र साधारणतया बिदा स्वीकृत नगराई कार्यालयमा अनुपस्थित रहनु हुँदैन ।

ञ) अनुशासन र आज्ञापालन: नगर प्रहरी कर्मचारीले अनुशासित भई आफ्नो कर्तव्य तत्परताको साथ पालना गर्नु पर्दछ ।

ट) नगर प्रहरी कर्मचारीले आफ्नो कार्यालयको काम सम्बन्धी कुरामा आफूभन्दा माथिका अधिकृतले दिएको आज्ञालाई तदारुकता साथ पालन गर्नुपर्दछ ।

ठ) नगर प्रहरी कर्मचारीले आफूभन्दा माथिका सबै अधिकृतहरु प्रति उचित आदर प्रकट गर्नुपर्नेछ

ड) नगर प्रहरी कर्मचारीले बाहिरी प्रभाव पार्न नहुने: नगर प्रहरी कर्मचारीले आफ्नो नोकरी सम्बन्धी कुरामा आफूभन्दा माथिका अधिकृतमाथि कुनै अनुचित प्रभाव पार्न अथवा प्रभाव पार्ने प्रयत्न गर्नुहुँदैन ।

ढ) बहुविवाह, बालविवाह, अनमेल विवाह गर्न वा गराउन हुँदैन,

ण) नगर प्रहरी कर्मचारीले मादक पदार्थ सेवन गर्नु हुँदैन ।

११. विदा : नगर प्रहरी कर्मचारीले बर्षभरिमा देहाय बमोजिमको विदा पाउने छन ।

१) भैपरी आउने /पर्व विदा: यो विदा बर्षभरिमा जम्मा बाह्र दिनमा नबढाई लिन सकिनेछ । बर्षको अन्तमा सञ्चित रहेको यो विदा आगामी बर्षको लागि जिम्मेवारी सार्ने छैन ।

२) किरिया विदा: कुल धर्म अनुसार आफै किरिया बस्नु परेमा वा प्रहरी कर्मचारीको बाबुआमा, बाजेबज्यै, छोराछोरी वा सासु ससुराको मृत्यु भएको वा पुरुष कर्मचारीको पत्नी र महिला कर्मचारीको पतिको मृत्यु भएको अवस्थामा पन्ध्र दिन किरिया विदा दिइनेछ ।

३) प्रसुती विदा: महिला प्रहरी कर्मचारी गर्भवती भएमा निजले सुत्केरीको अधिपछि गरी साठी दिन प्रसुति विदा लिन पाउनेछ । यस्तो प्रसुति विदा सेवा अवधिभर दुई पटक मात्र दिइनेछ

२) यो कार्यविधि बमोजिम विदामा बसेको प्रहरी कर्मचारीले विदा बसे अवधिको पुरा तलब पाउनेछ

३) विदा अधिकारको कुरा होइन सहूलियत मात्र हुनेछ ।

४) यो कार्यविधि बमोजिमको सबै विदाहरु प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत वा निजले अख्तियारी दिएको अधिकृतले स्वीकृत गर्नेछ ।

१२. विदा नलिई घर बस्न नहुने: (१) यो कार्यविधि बमोजिम विदा नलिई गैर हाजिर बस्न पाइने छैन

२) उपदफा (१) बमोजिम विदा नलिई गैर हाजिर बस्ने प्रहरी कर्मचारीलाई गाउँपालिकाले सेवाबाट हटाउन सक्नेछ ।

परिच्छेद — ५

सजाय तथा उत्तरदायित्व सम्बन्धी व्यवस्था

१३ .सजाय सम्बन्धी व्यवस्था : (१) नगर प्रहरी कर्मचारीलाई देहायको अवस्थामा सजाय गर्न सकिनेछ

क) आफ्नो जिम्मेवारीको काम सन्तोषजनक रूपमा सम्पादन नगरेमा,

ख) अनुसाशनहिन कार्य गरेमा,

ग) आचरण विपरित कार्य गरेमा,

घ) दिइएको आदेश निर्देशनको पालना नगरेमा,

ङ) मनासिव कारणविना वा विदा नलिई गैरहाजिर भएमा,

च) लापरवाही कार्य गरी कार्यालयलाई हानी नोक्सानी पुऱ्याएमा,

छ) आचरण विपरितको कार्य गरेमा,

ज) प्रचलित कानून विपरितको कार्य गरेमा ।

२) उपदफा (१) बमोजिमको कार्य गरेको प्रमाणित हुन आएमा सम्बन्धित प्रहरी कर्मचारीलाई देहाय बमोजिमको सजाय गरिनेछ ।

१. नसियत दिने,

२. शारीरिक थकाई हुने(फटिक) सजाय गर्ने,

३. लापरवाही गरी गाउँपालिकालाई नोक्सानी भए बमोजिमको रकम निजको तलव भत्ता वा प्रचलित कानून बमोजिम गरी निज वा निजको एकाघर सगोलका परिपवारको सदस्यको नाममा रहेको चल अचल सम्पत्तीबाट अशुल गर्ने,

४. भविष्यमा स्थानीय तहमा अयोग्य नठहरिने गरी नोकरीबाट बर्खास्त गर्ने,

५. भविष्यमा स्थानीय निकायमा अयोग्य ठहरिने गरी नोकरीबाट बर्खास्त गर्ने ।

३) माथि उपदफा (२) मा जेसुकै लेखिएको भए तापनि कुनै प्रहरी कर्मचारीलाई सजाय दिनुअघि आफ्नो सफाई पेश गर्नका लागि मनासिव समय दिइनेछ ।

१४. प्रशासनिक नियन्त्रण सम्बन्धी :नगर प्रहरीका सबै कर्मचारीहरू गाउँपालिकाको अध्यक्ष र प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत मार्फत प्रशासन शाखाको प्रत्यक्ष प्रत्यक्ष रेखदेख र नियन्त्रणमा रहनेछन ।

परिच्छेद-६

विविध

१५. समावेशी सम्बन्धी व्यवस्था: नगर प्रहरी सेवालाई समावेशी बनाउन सो सेवामा पहिलो पटक खुल्ला प्रतियोगिताबाट पदपूर्ति हुने पदसंख्यालाई सय प्रतिशत मानी सोको तेत्तीस प्रतिशत महिला र समावेशी सिद्धान्तको आधारमा उम्मेदवारहरूको बीचमा मात्र प्रतिस्पर्धा गराई पदपूर्ति गरिनेछ ।

१६. तालीम सम्बन्धी व्यवस्था : नगर प्रहरी सेवा इकाईमा रहने कर्मचारीहरूको लागि आधारभूत तालीमको व्यवस्था गाउँपालिका ले गर्नेछ ।

१७. पोशाक तथा दङ्ग्यानी चिन्ह:

(१) नगर प्रहरी सेवा इकाईका प्रहरी कर्मचारीहरूले तोकिए बमोजिमको औपचारिक पोशाक तथा दङ्ग्यानी चिन्ह लगाउनु पर्नेछ ।

२) नगर प्रहरीले लगाउने पोशाक र दङ्ग्यानी चिन्हको रंग र ढाँचा गाउँ कार्यपालिकाले तोकिए बमोजिम हुनेछ ।

१८. चाडपर्व खर्च: नगर प्रहरी सेवा इकाईका कर्मचारीहरूलाई आफ्नो जातीय परम्परा अनुसार मनाइने चाडपर्व खर्च वापत बर्षिक एक महिनाको आधारभूत तलब बराबरको रकम भूक्तानी दिइनेछ । तर, यो सुविधा छ महिना सेवा अवधि भूक्तान नभई पाइने छैन ।

१९. कार्यविधिको व्याख्या: यो कार्यविधि कार्यान्वयनको क्रममा कार्यविधिमा रहेको कुनै वाक्यंश र हरफहरू सम्बन्धमा अस्पष्टता आई द्विविधा उत्पन्न भएमा गाउँ कार्यपालिका ले गरेको व्याख्या बमोजिम कार्यान्वयन हुनेछ ।

२०. कार्यविधिको संशोधन: यो कार्यविधिको संशोधन गाउँकार्यपालिकाको बैठकबाट हुनेछ ।

२१. खारेजी : यो कार्यविधि संघीय र प्रदेश कानूनसंग वाझिएमा बाझिएका दफाहरू स्वत खारेज हुनेछ ।

अनुसूची-१

(नियम ६ सँग सम्बन्धित)

नगर प्रहरी सेवा इकाई अन्तरगतका कर्मचारीले पाउने सेवा सुविधा

१. नगर प्रहरी सेवाका कर्मचारीहरूलाई सम्बन्धीत पदको कामका लागि हाजिर भएको दिनदेखि नै तलब भत्ता उपलब्ध गराईनेछ ।
२. नगर प्रहरी सेवाका कर्मचारीहरूको तलब भत्ता गाउँकार्यपालिकाले तोकेबमोजिम हुनेछ ।
३. नगर प्रहरीलाई बार्षिक रुपमा एक पटक पोषाक भत्ता उपलब्ध गराईनेछ । पोषाक भत्ताको रकम नेपाल सरकारले तोके बमोजिम हुनेछ ।
४. नगर प्रहरी सेवाका कर्मचारीहरूको बिमा गाउँकार्यपालिकाको निर्णयानुसार गरिनेछ ।

अनुसूची-२

(नियम ७ सँग सम्बन्धित)

नगर प्रहरी सेवा इकाइका प्रहरी कर्मचारीहरूको कार्य विवरण

१. सहायक प्रहरी निरीक्षक कार्य विवरण:

- क) नगर प्रहरी सेवा इकाई प्रमुख भै कामकाज गर्ने,
- ख) अध्यक्ष र प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत मातहत र प्रशासन शाखाको समन्वयमा रही कार्य सम्पादन गर्ने,
- ग) प्रहरी जवानहरूलाई ड्यूटी खटाई निजहरूको कार्य सम्पादनको अनुगमन गर्ने,
- घ) नगर प्रहरी सेवा इकाइको काम, कर्तव्य र अधिकारमा उल्लेखित कार्यहरू प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयन गर्ने गराउने,
- ङ) कार्य सम्पादन सम्बन्धी दैनिक तथा साप्ताहिक रूपमा प्रतिवेदन तयार गरी अध्यक्षको उपस्थितिमा प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत समक्ष पेश गर्ने,
- च) नगरप्रहरी जवानहरूको मनोबल वृद्धिहुने खालका अतिरिक्त क्रियाकलापहरूको आयोजना गर्ने,
- छ) उत्कृष्ट कार्य सम्पादन गर्ने जवानहरूको अभिलेख राखी पुरस्कृत गर्न गाउँपालिकामा सिफारिस गर्ने,
- ज) गाउँ कार्यपालिकाबाट तोकिए बमोजिमका अन्य कार्यहरू गर्ने

२. प्रहरी हवलदार तथा जवान को कार्य विवरण:

- क) नगर प्रहरी सेवा इकाइ प्रमुखको प्रत्यक्ष मातहतमा रही कामकाज गर्ने,
- ख) आफु खटिएको क्षेत्रमा इमान्दारी, वफदारी र समन्वयात्मक रूपमा कार्य सम्पादन गर्ने,
- ग) कार्य सम्पादन सम्बन्धी दैनिक तथा साप्ताहिक रूपमा प्रतिवेदन तयार गरी नगर प्रहरी सेवा इकाई प्रमुख समक्ष पेश गर्ने,
- घ) गाउँ कार्यपालिकाबाट तोकिए बमोजिमका अन्य कार्यहरू गर्ने ।

अनुसूची-३

(नियम ८ सँग सम्बन्धित)

नगर प्रहरी कर्मचारीहरूको दरखास्त शुल्क:

- १ . नगर प्रहरी सहायक निरीक्षक : रु. ८००/-
२ . नगर प्रहरी हवलदार : रु. ७००/-
३ . नगर प्रहरी जवान : रु. ५००/-

(प्रमाणीकरण गर्ने)

नाम:- हिमालय त्रिपाठी

पद:- अध्यक्ष

बढैयाताल गाँउपालिका कार्यालय